

346. J. I. Kraszewski do Wł. Mickiewicza 17 III 1886 Rkp. BJ 13136 k. 22-24.

[k. 22r]

d. 17 marca 1886, San Remo
Villa Verny

Kochany Panie Władysławie,

Rzadziej i mniej pisałem do Was tymi czasy, bom był mocno cierpiący. Mało co mi jest lepiej, ale kłopotów nie ubyło. Ponieważ coraz się uwydatnia to, że kaucję potrzeba będzie stracić i gdzieś szukać opieki i przytułku, z tego powodu musiałem się upewnić czy ekstradycja jest możliwa. Okazuje się, że Włochy traktatem nie są do niej obowiązane co do przestępców politycznych.

We Francji powiedziano mi, jakby z przekąsem – *Vous seriez chez nous encore moins sûr qu'en Italie*¹!!

Włochy jednak zaręczają, że nie wydadzą. Prosiłem się o to dowiedzieć urzędownie w Szwajcarii. Będę więc wkrótce miał materiał do zdecydowania się, gdzie mam pozostać, bo gdzieś stale muszę się osiedlić. *San Remo est totalment impossible. Comme station d'hiver, un coin retiré et paisible, mais y vivre serait fort triste.* [k. 22v] *Il me faut une grande ville, où sans prendre part à sa vie, on puisse se sentir au milieu d'elle. – Ce sera peut-être Rome, si les conditions matérielles sont à ma portée*².

W Warszawie mają w redakcjach pism ilustrowanych zająć zmiany, zresztą cisza i rzeczy powszednim idą trybem.

Moja prośba o prolongatę lub ułaskawienie³ pójdzie w końcu kwietnia; kiedy się rozwiąże, nie wiem, ani jak. Powrót do Magd[eburga] z moim zdrowiem jest zupełnym niepodobieństwem.

Ściskam Was serdecznie.

Wdzięczny przyjaciel i sługa

J[ózef] I[gnacy] Kraszewski

[k. 23 niezapisana]

[k. 24 koperta z adresem:] Monsieur / Ladislas de Mickiewicz / Paris / 7, Rue Guénégaud, 7 / France

¹ *U nas byłby Pan jeszcze mniej bezpieczny niż we Włoszech* (franc.).

² *San Remo jest całkowicie wykluczone. Ujdzie jako miejscowość zimowa – ustronny i spokojny zakątek – ale mieszkać tam byłoby bardzo smutno.* [k. 22v] *Potrzebuję dużego miasta, gdzie, nawet nie uczestnicząc w jego życiu, można poczuć się jego częścią. – Może to będzie Rzym, jeśli warunki materialne mi na to pozwolą* (franc.).

³ Proces o szpiegostwo – zob. list nr 230.

[pieczętki:] S. REMO / [...]